

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **A. A.**

t. č. Věznice Praha - Pankrác

zastoupený JUDr. Vladimírem Dvořáčkem, advokátem

sídlem Sokolovská 32/22, 186 00 Praha

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**

sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26. 6. 2019 č. j. 48000/006724/18/010/P2, o regresní náhradě,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 4. 7. 2019 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 6. 2019 č. j. 48000/006724/18/010/P2 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Opava ze dne 13. 11. 2018 o povinnosti žalobce zaplatit regresní náhradu ve výši 51 952 Kč společně a nerozdílně s M.K. a Š. D.
2. Žalovaná a Okresní správa sociálního zabezpečení vyšly z rozsudků Okresního soudu v Opavě č. j. 1 T 6/2016-802 ze dne 8. 3. 2016 a č. j. 1 T 48/2016-48 ze dne 2. 8. 2016, ze kterých dovodili, že jednáním popsaným v těchto rozsudcích žalobce spolu s M. K. a Š. D. zapříčinili vznik dočasné pracovní neschopnosti L. B., z jejíhož titulu vznikl pojištěnci nárok na nemocenskou, která mu byla v období od 23. 8. 2015 do 29. 2. 2016 vyplacena a Okresní správě sociálního zabezpečení tak vznikl regresní nárok ve vyplacené výši.
3. Žalobce namítl, že po skutkové stránce z trestních rozsudků vyplývá, že ke zranění poškozeného B. nedošlo společným jednáním obviněných, ale postupně a nezávisle na sobě. Toto je však zřejmé spíše z obsahu spisu než ze samotného rozsudečného výroku, který po formální stránce zcela nedostatečně vyjadřuje skutečnost, že šlo, pokud jde o jednotlivé útoky, o zcela samostatné skutky. Orgány sociálního zabezpečení ovšem vyšly z nedokonalého rozsudečného výroku a pojaly veškerá jednání obviněných jako celek. Podle názoru žalobce je v tomto případě nutno vycházet z obsahu trestního spisu a rozumného výkladu rozsudečného výroku, kde je jinak jasně popsáno, jakým způsobem žalobce žalovaného napadl a je z něj patrné, že zde není ani jistota o tom, že by žalobce poškozenému vůbec nějaké podstatnější poranění způsobil. Nedostatek příčinné souvislosti ve vztahu ke všem zraněním nelze překonat tvrzením, že skutečnosti rozhodné pro vznik nároku zavinilo více subjektů. U žalobce nebyla prokázána kauzalita mezi útokem a zraněním, a nelze proto dovodit povinnosti k zaplacení regresu. Žalobce byl ochoten se dohodnout a zaplatit veškeré nároky, které mohly být v příčinné souvislosti s charakterem jeho útoku, žádal o vyčíslení takového nároku, avšak lékař i znalkyně byli názoru, že nelze určit podíl jednotlivých účastníků na vzniku zranění poškozeného, což nelze vykládat jinak, než že nebyl prokázán žádný podíl. Podle žalobce tak skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy a nemá v nich oporu, neboť je nesprávně vycházeno pouze z chybně formulovaného rozsudečného výroku trestního soudu a není přihlédnuto k celému obsahu trestního spisu. Správní orgány se dostatečně nevypořádaly s otázkou příčinné souvislosti a rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro srozumitelnost a nedostatek důvodů.
4. Žalovaná odkázala na své napadené rozhodnutí a zopakovala, že Okresní správa sociálního zabezpečení Opava na základě shromážděných podkladů dostatečně prokázala skutečnost,

že pracovní neschopnost poškozeného L. B. byla v příčinné souvislosti se zaviněným protiprávním jednáním žalobce, M. K. a Š. D., což konstatoval Okresní soud v Opavě ve výše uvedených rozsudcích, a proto postupovala zcela správně podle § 126 odst. 2 zákona č. 187/2006.

5. U nařízeného jednání účastníci na svých procesních stanoviscích zcela setrvali.
6. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující: Dne 8. 3. 2016 byl rozsudkem Okresního soudu v Opavě č. j. 1 T 6/2016 – 802 žalobce spolu s M. K. shledáni vinnými, že se dopustili jednání, které bezprostředně směřovalo k tomu, že jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, přičemž se tohoto jednání dopustili v úmyslu zločin spáchat, avšak k dokonání zločinu nedošlo, a jednak se dopustili na místě veřejnosti přístupném výtržností tím, že napadli jiného, čímž spáchali jednak pokus o zločin těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1, § 145 odst. 1 trestního zákoníku, a jednak přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Ze skutkové věty mj. vyplývá, že dne 9. 8. 2015 žalobce fyzicky napadl L. B. tak, že ho udeřil pěstí do obličeje a kopl bosou nohou do hlavy, následkem čehož poškozený upadl na záda do příkopu u příjezdové cesty, kde zůstal ležet. Krátce na to k němu přistoupil M. K. s další osobou a společně jej kopali do zad, břicha, hlavy a dalších částí těla; v důsledku uvedeného jednání poškozený L. B. utrpěl zranění – zhmoždění obličeje vlevo s krevními podlitinami očních víček, zlomeninu líce čelistního komplexu vlevo s krvácením do přínosní dutiny horní čelisti vlevo, oděrky kůže na hranici dlaně a zápěstí vpravo, v oblasti levého lokte, na malíkové hraně levé ruky, nad zevním kotníkem vpravo, pod vnitřním kotníkem vpravo, v oblasti levého lýtku a na zadní ploše levého stehna s krevní podlitinou, rozsáhlou krevní podlitinou v oblasti levé kyčle, s dobou léčení nejméně čtyři týdny. L.B. byl v pracovní neschopnosti od 9. 8. 2015 do 29. 2. 2016 a byla mu vyplacena nemocenská v celkové výši 51 952 Kč. Podle potvrzení ošetřující lékařky poškozeného MUDr. Ř. a lékaře FNO trvala pracovní neschopnost po celou dobu v souvislosti s fyzickým napadením dne 9. 8. 2015. Dne 2. 8. 2016 rozhodl Okresní soud v Opavě rozsudkem č. j. 1 T 48/2016 – 48 tak, že uznal vinným Š. D. shodně jako žalobce a M. K. pokusem o zločin těžké újmy na zdraví a přečinu výtržnictví, přičemž ze skutkové věty vyplývá, že onou osobou, která přistoupila k L. B. spolu s M. K. byl právě Š. D.
7. Dne 5. 12. 2016 Okresní správa sociálního zabezpečení zahájila řízení o povinnosti zaplatit regresní náhradu. V řízení seznámila žalobce s podklady pro rozhodnutí a po jeho vyjádření dne 5. 1. 2018 rozhodla tak, že žalobce spolu s M. K. a Š. D. zavázala společně a nerozdílně zaplatit regresní náhradu v celkové výši 51 952 Kč. Vyšla ze shora uvedených trestních rozsudků Okresního soudu v Opavě, ze zjištěné doby pracovní neschopnosti L.B. a celkové výše vyplacené nemocenské, z uvedených lékařských zpráv a ze sdělení lékařské posudkové služby OSSZ, podle kterého „ze zdravotnické dokumentace není možné určit míru zavinění jednotlivých účastníků incidentu“. S poukazem na ustanovení § 126 odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“) dospěla k závěru o společné a nerozdílné odpovědnosti žalobce, M. K. a Š. D., s tím, že případnou míru zavinění je nutno vypořádat mezi sebou.
8. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o kterých žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím, ve kterém se zcela ztotožnila se závěry Okresní správy sociálního zabezpečení.

9. Právní úpravu regresní náhrady obsahuje § 126 zákona o nemocenském pojištění. Podle odstavce 1 první věty předmětného ustanovení, *ten kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen zaplatit orgánu nemocenského pojištění regresní náhradu*. Podle odstavce 2, *jestliže skutečnosti rozhodné pro vznik nároku na dávku zavinilo více subjektů, odpovídají orgánu nemocenského pojištění společně a nerozdílně a vzájemně se vypořádají podle míry zavinění, pokud se nedohodnou jinak*.
10. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že předpokladem uplatnění regresní náhrady podle § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění je, že ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku došlo v důsledku zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem. Následek zaviněného protiprávního jednání zákon o nemocenském pojištění stanoví svébytně, resp. autonomně, a tímto následkem je existence skutečností rozhodných pro vznik nároku na dávku. Mezi zaviněným protiprávním jednáním a vznikem nároku na dávku přitom musí být příčinná souvislost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2018 č. j. 3 Ads 79/2017-28, bod. 11 odůvodnění). Závěr o (ne)existenci protiprávního zaviněného jednání a příčinné souvislosti se vznikem skutečností jako následek tohoto jednání je vyhrazena orgánům veřejné moci rozhodujícím ve správním resp. trestním řízení o skutku, jehož je toto jednání součástí. Vznik samotného následku ve smyslu § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění, tedy zda v důsledku takto vzniklých skutečností vznikl nárok na dávku, posuzují pak výlučně orgány nemocenského pojištění, a to zcela samostatně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2018 č. j. 3 Ads 100/2017-21).
11. Shledal-li v posuzované věci trestní soud žalobce vinným shora citovaným zločinem a konstatoval-li příčinnou souvislost mezi jeho jednáním a následkem v podobě ublížení na zdraví poškozeného, pak orgánům nemocenského pojištění náleželo pouze a výlučně posoudit, zda v důsledku tohoto ublížení na zdraví vznikl nárok na dávku, resp. zda ublížení na zdraví, tak jak jej popsal trestní rozsudek, je tou skutečností, která vedla k pracovní neschopnosti ve smyslu § 23 zákona o nemocenském pojištění. Žalovaná i Okresní správa sociálního zabezpečení proto nepochybily, když se zabývaly pouze touto otázkou. Závěrem okresního soudu o příčinné souvislosti mezi jednáním žalobce a ublížením na zdraví byly orgány nemocenského pojištění vázány, neboť v řízení o regresním nároku podle § 126 zákona o nemocenském pojištění jde o otázku předběžnou ve smyslu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu (srovnej citovaný rozsudek č. j. 3 Ads 79/2017-28, zejm. pak body 13 a 15).
12. Žalobce se svou námitkou nutnosti vypořádat se s mírou svého zavinění na ublížení na zdraví poškozeného B. de facto domáhal revize trestního rozsudku, což orgánům nemocenského pojištění nepřísluší (srovnej citovaný rozsudek č. j. 3 Ads 79/2017-28, bod 16 odůvodnění). Míru zavinění na poškození na zdraví lze proto zohlednit teprve při vzájemném vypořádání žalobce s dalšími osobami, tedy M. K. a Š. D., podle § 126 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění; podle téhož ustanovení vůči Okresní správě sociálního zabezpečení odpovídají všichni tři společně a nerozdílně.
13. Žalovaná ta postupovala v souladu s § 126 zákona o nemocenském pojištění a správně prvostupňové rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení potvrdila. Námitka žalobce není důvodná a krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zamítl.
14. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením

§ 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 26. února 2020

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně